

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 1.7.2020.
COM(2020) 275 final

ANNEXES 1 to 2

PRILOZI

Prijedlogu

PREPORUKE VIJEĆA

**o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za održivu konkurentnost, socijalnu
pravednost i otpornost**

{SWD(2020) 123 final}

PRILOG I. Relevantni pravni akti u području vještina, obrazovanja i osposobljavanja

1. Odluka Vijeća od 2. travnja 1963. o utvrđivanju općih načela za provedbu zajedničke politike strukovnog osposobljavanja¹.
2. Preporukom Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja² države članice pozivaju se da uspostave mehanizme za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja kojima se pojedincima omogućuje stjecanje kvalifikacija koje su u skladu s dogovorenim standardima koji su jednaki ili jednakovrijedni standardima za kvalifikacije stečene u okviru programa formalnog obrazovanja.
3. U Zajedničkom izvješću Vijeća i Komisije od 15. prosinca 2015. o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) kao prioritetne mjere u obrazovanju odraslih utvrđeni su, među ostalim, osiguravanje pismenosti, numeričkih i digitalnih vještina te pružanje dovoljnog broja drugih prilika koje vode do priznatih kvalifikacija europskog kvalifikacijskog okvira za one koji nemaju kvalifikacije na 4. razini europskog kvalifikacijskog okvira³. U to su zajedničko izvješće uključeni srednjoročni rezultati strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, među kojima je povećanje pristupa kvalifikacijama svima putem fleksibilnijih i otvorenijih sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, posebno osiguravajući učinkovite i integrirane službe za usmjeravanje te dostupnost vrednovanja neformalnog i informalnog učenja.
4. U Preporuci Vijeća od 19. prosinca 2016. o oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle⁴ poziva se države članice da poboljšaju pristup kvalitetnim mogućnostima učenja koje se nude odraslim osobama s niskim razinama vještina i povećaju njihovo sudjelovanje u tri ključna koraka: procjena vještina, pojedincima prilagođena ponuda učenja te vrednovanje i priznavanje stečenih vještina.
5. Preporukom Vijeća od 22. svibnja 2017. o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje (EQF)⁵ osigurava se da se kvalifikacije s razinom EQF-a temelje na zajedničkim načelima osiguranja kvalitete (Prilog IV. Preporuci o EQF-u) te da se upotrebljavaju zajednička načela za sustave bodovanja kada se kvalifikacije s razinom EQF-a temelje na bodovima (Prilog V. Preporuci o EQF-u).
6. U Preporuci Vijeća od 20. studenoga 2017. o praćenju osoba s kvalifikacijom⁶ poziva se države članice da do 2020. poboljšaju dostupnost i kvalitetu podataka o profesionalnom putu osoba koje su završile visoko obrazovanje ili strukovno obrazovanje i osposobljavanje.
7. Odlukom (EU) 2018/646 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass)⁷ uspostavlja se platforma za dokumentiranje i opisivanje vještina i kvalifikacija te korisnicima (npr. osobama koje traže posao, polaznicima) nudi alat za izradu e-portfelja za pohranu informacija o njihovim vještinama i kvalifikacijama, sastavljanje životopisa i molbi za posao. To je ujedno internetski portal s

¹ SL : JOP_1963_063_R_1338_01

² SL C 398, 22.12.2012.

³ Vidjeti Prilog II. Europskom kvalifikacijskom okviru s opisnicama kojima se određuju razine u Europskome kvalifikacijskom okviru.

⁴ SL C 484, 24.12.2016.

⁵ SL C 189, 15.6.2017.

⁶ SL C 423, 9.12.2017.

⁷ SL L 112, 2.5.2018.

informacijama o kvalifikacijama i sustavima kvalifikacija, smjernicama, vrednovanju, priznavanju i drugim temama povezanim s vještinama i kvalifikacijama. Nova usluga Europassa sadržavat će i usluge autentifikacije (npr. digitalni potpisi/potvrde).

8. U Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje⁸ naglašava se da je potrebno raditi na razvoju ključnih kompetencija u perspektivi cjeloživotnog učenja, osigurati potporu na svim razinama obrazovanja, osposobljavanja i učenja, među ostalim daljnjim razvojem početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
9. U Preporuci Vijeća od 26. studenoga 2018. o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu⁹ poziva se države članice da do 2025. poduzmu korake neophodne za ostvarivanje automatskog priznavanja visokoškolskih i srednjoškolskih kvalifikacija, kao i priznavanja ishoda razdoblja učenja, te da rade na uspostavi europskog prostora obrazovanja. U Preporuci se naglašava potreba za daljnjim razvojem instrumenata za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u skladu s Europskim okvirom za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kako se bude dalje razvijao s ciljem poticanja transparentnosti i izgradnje međusobnog povjerenja u sustave srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja. Kako bi se olakšala mobilnost i priznavanje ishoda razdoblja učenja u inozemstvu, Preporukom se poziva i na proširenje upotrebe alata EU-a za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, poput onih koji su dostupni putem internetske platforme Europass te memoranduma o razumijevanju i ugovora o učenju koji su dio Europskog sustava bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.
10. U Zaključcima Vijeća o napretku prema viziji europskog prostora obrazovanja¹⁰ ističe se da bi inicijative uključene u koncept i buduće mjere koje će biti predložene i poduzete u okviru europskog prostora obrazovanja „trebale obuhvaćati sve razine i vrste obrazovanja i osposobljavanja, uključujući obrazovanje odraslih i strukovno obrazovanje i osposobljavanje”.
11. U Rezoluciji Vijeća o daljnjem razvoju europskog prostora obrazovanja¹¹ u cilju podupiranja sustava obrazovanja i osposobljavanja okrenutih budućnosti podsjeća se da „bi se taj prostor trebao temeljiti na kontinuiranom cjeloživotnom učenju, od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, preko školskog i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, do visokog obrazovanja i obrazovanja odraslih”.
12. U Zaključcima Vijeća iz 2019. o provedbi Preporuke Vijeća o oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle¹² naglašava se da treba uspostaviti održive dugoročne mjere za usavršavanje i prekvalifikaciju odraslih kao dio šireg strateškog pristupa cjeloživotnom razvoju vještina.
13. U zaključcima Vijeća o ekonomiji dobrobiti iz 2019. također se pozivaju države članice da promiču sveobuhvatne politike cjeloživotnog učenja te razvoj vještina i kompetencija tijekom cijelog života.

⁸ SL C 189, 4.6.2018.

⁹ SL C 444, 10.12.2018.

¹⁰ SL C 195, 7.6.2018., str. 7.–10.

¹¹ SL C 389, 18.11.2019., str. 1.–6.

¹² SL C 189, 5.6.2019.

14. U Komunikaciji Komisije „Godišnja strategija održivog rasta 2020.”¹³ utvrđeni su prioriteti za transformaciju Unije u održivo gospodarstvo: gospodarski program mora pokrenuti dvostruku digitalnu i klimatsku tranziciju te preobraziti naše socijalno tržišno gospodarstvo kako bi Europa i dalje imala najnaprednije sustave socijalne skrbi u svijetu i bila dinamično žarište inovacija i konkurentnog poduzetništva. Naglasak je stavljen na potrebu za većim ulaganjem u vještine i reforme sustava obrazovanja i osposobljavanja.

¹³

COM(2019) 650 final.

PRILOG II. Okvir za EQAVET

Dio A. Indikativni deskriptori EQAVET-a

Indikativni deskriptori EQAVET-a osmišljeni su kao pomoć državama članicama i pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pri provedbi okvira za EQAVET. Strukturirani su prema fazama ciklusa kvalitete: *Planiranje – provedba – evaluacija – preispitivanje*. Mogu se primijeniti i na početno i na trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje te se primjenjuju na sva okruženja za učenje: učenje u školi i učenje uz rad, uključujući programe naukovanja.

Kriteriji kvalitete	Indikativni deskriptori na razini sustava SOO-a	Indikativni deskriptori na razini pružatelja SOO-a
Planiranje se temelji na strateškoj viziji koja je zajednička relevantnim dionicima, a uključuje jasne ciljeve, mjere i pokazatelje.	Ciljevi SOO-a opisani su srednjoročno i dugoročno te povezani s europskim ciljevima i ciljevima održivog razvoja, uzimajući u obzir pitanja okolišne održivosti. Socijalni partneri i svi drugi relevantni dionici sudjeluju u utvrđivanju ciljeva SOO-a na različitim razinama. Ciljevi se utvrđuju i prate s pomoću posebnih pokazatelja (kriteriji uspješnosti). Uspostavljeni su mehanizmi i postupci za utvrđivanje potreba za osposobljavanjem na tržištu rada i u društvu. Osmišljena je politika informiranja kojom se osigurava optimalno objavljivanje kvalitativnih rezultata/ishoda u skladu s nacionalnim/regionalnim zahtjevima u pogledu zaštite podataka. Utvrđeni su standardi i smjernice za priznavanje, vrednovanje i certificiranje kompetencija pojedinaca. Kvalifikacije SOO-a opisane su ishodima učenja. Uspostavljeni su mehanizmi za osiguranje kvalitete izrade programa, ocjenjivanja i preispitivanja kvalifikacija. Programi SOO-a osmišljeni su tako da omogućuju fleksibilne načine	Ciljevi SOO-a na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini odražavaju se u lokalnim ciljnim vrijednostima koje određuju pružatelji SOO-a. Utvrđeni su jasni ciljevi i ciljne vrijednosti, a programi su osmišljeni za postizanje tih ciljeva. Kontinuirano savjetovanje sa socijalnim partnerima i svim drugim relevantnim dionicima odvija se kako bi se utvrdile posebne lokalne potrebe / potrebe pojedinaca. Točno se zna tko je za što odgovoran u upravljanju kvalitetom i razvoju. Osoblje je od početka uključeno u planiranje, uključujući u pogledu unaprjeđenja kvalitete. Pružatelji planiraju inicijative za suradnju s relevantnim dionicima. Relevantni dionici sudjeluju u postupku analize lokalnih potreba. Pružatelji SOO-a imaju uspostavljen jasan i transparentan sustav osiguranja kvalitete. Osmišljene su mjere za osiguranje usklađenosti s pravilima o zaštiti podataka.

Kriteriji kvalitete	Indikativni deskriptori na razini sustava SOO-a	Indikativni deskriptori na razini pružatelja SOO-a
	učenja i brzo prilagođavanje promjenjivim potrebama tržišta rada.	
Planovi provedbe osmišljeni su uz savjetovanje s dionicima i uključuju jasna načela.	Planovi provedbe uspostavljeni su u suradnji sa socijalnim partnerima, pružateljima SOO-a i drugim relevantnim dionicima na različitim razinama. Planovi provedbe uključuju razmatranje potrebnih resursa, kapaciteta korisnika te potrebnih alata i smjernica. Osmišljene su smjernice i standardi za provedbu na različitim razinama. Te smjernice i standardi uključuju ocjenjivanje, vrednovanje i certificiranje kvalifikacija. Planovi provedbe uključuju posebnu potporu za stručno usavršavanje nastavnika i voditelja osposobljavanja, među ostalim za digitalne vještine i okolišnu održivost. Odgovornosti pružatelja SOO-a u postupku provedbe detaljno su opisane i transparentne. Razvijen je nacionalni i/ili regionalni okvir za osiguranje kvalitete koji uključuje smjernice i standarde kvalitete na razini pružatelja SOO-a radi promicanja stalnog poboljšanja i samoregulacije.	Sredstva su na odgovarajući način interno usklađena/dodijeljena s ciljem postizanja ciljeva utvrđenih u planovima provedbe. Relevantna i uključiva partnerstva, uključujući ona između nastavnika i voditelja osposobljavanja, izričito se podupiru kako bi se provele planirane mjere. U strateškom planu za razvoj kompetencija osoblja ističe se potreba stručnog usavršavanja nastavnika i voditelja osposobljavanja. Osoblje redovito pohađa programe stručnog usavršavanja i razvija suradnju s relevantnim vanjskim dionicima, što pomaže u izgradnji kapaciteta, unaprjeđenju kvalitete i povećanju uspješnosti. Programi pružatelja SOO-a omogućuju polaznicima da postignu očekivane ishode učenja i aktivno se uključe u proces učenja. Pružatelji SOO-a vode računa o potrebama pojedinaca upotrebom pristupa usmjerenog na polaznika, koji polaznicima omogućuje postizanje očekivanih ishoda učenja. Pružatelji SOO-a promiču inovacije u metodama poučavanja i učenja, u školi i na radnom mjestu, uz upotrebu digitalnih tehnologija i alata za internetsko učenje. Pružatelji SOO-a upotrebljavaju valjane, točne i pouzdane metode za procjenu ishoda učenja pojedinaca.
Evaluacija ishoda i procesa redovito	Osmišljena je metodologija evaluacije koja obuhvaća unutarnju i	Samoocjenjivanje/samoevaluacija provodi se periodično u okviru

Kriteriji kvalitete	Indikativni deskriptori na razini sustava SOO-a	Indikativni deskriptori na razini pružatelja SOO-a
se provodi s pomoću mjerenja.	vanjsku evaluaciju. Sudjelovanje dionika u postupku praćenja i evaluacije dogovoreno je i jasno opisano. Nacionalni/regionalni standardi i postupci za poboljšanje i osiguravanje kvalitete relevantni su i razmjerni potrebama sektora. U sustavima se provodi samoevaluacija te unutarnja i vanjska revizija, prema potrebi. Provode se sustavi ranog upozoravanja. Primjenjuju se pokazatelji uspješnosti. Provodi se relevantno, redovito i dosljedno prikupljanje podataka kako bi se izmjerio uspjeh i utvrdila područja u kojima su potrebna poboljšanja. Osmišljene su odgovarajuće metode prikupljanja podataka, npr. upitnici i pokazatelji/parametri.	nacionalnih i regionalnih propisa/okvira ili na inicijativu pružatelja SOO-a, a obuhvaća digitalnu spremnost i okolišnu održivost ustanova za SOO. Evaluacija i preispitivanje obuhvaćaju postupke i rezultate/ishode obrazovanja i osposobljavanja, uključujući ocjenu zadovoljstva polaznika te uspješnost i zadovoljstvo osoblja. Evaluacija i preispitivanje uključuju prikupljanje i upotrebu podataka te odgovarajuće i učinkovite mehanizme za uključivanje unutarnjih i vanjskih dionika. Provode se sustavi ranog upozoravanja.
Preispitivanje	Postupci, mehanizmi i instrumenti za provođenje preispitivanja definiraju se i upotrebljavaju radi poboljšanja kvalitete osposobljavanja na svim razinama. Postupci se redovito preispituju te se izrađuju akcijski planovi za promjene. Sustavi se u skladu s tim prilagođavaju. Informacije o rezultatima evaluacije javno su dostupne.	Prikupljaju se povratne informacije polaznika o njihovim iskustvima učenja te o okruženju za učenje i poučavanje. Povratne informacije daju i nastavnici, voditelji osposobljavanja i svi ostali relevantni dionici, a sve su temelj za odlučivanje o daljnjem djelovanju. Informacije o rezultatima preispitivanja javno su dostupne. Postupci povezani s povratnim informacijama i preispitivanjem dio su strateškog procesa učenja u organizaciji, podupiru razvoj visokokvalitetnog osposobljavanja i poboljšavaju mogućnosti za polaznike. O rezultatima/ishodima postupka evaluacije raspravlja se s

Kriteriji kvalitete	Indikativni deskriptori na razini sustava SOO-a	Indikativni deskriptori na razini pružatelja SOO-a
		relevantnim dionicima te se izrađuju odgovarajući akcijski planovi.

Dio B. Referentni skup pokazatelja EQAVET-a

U ovom se odjeljku definira skup referentnih pokazatelja koji se mogu upotrebljavati za potporu evaluaciji i poboljšanju kvalitete nacionalnih/regionalnih sustava SOO-a i/ili pružatelja SOO-a pri provedbi okvira za EQAVET.

Pokazatelj	Vrsta pokazatelja	Svrha politike
Glavni pokazatelji za osiguranje kvalitete		
Broj 1		
Relevantnost sustava osiguranja kvalitete za pružatelje SOO-a: (a) udio pružatelja SOO-a koji primjenjuju interne sustave osiguranja kvalitete utvrđene zakonom/na vlastitu inicijativu (b) udio akreditiranih pružatelja SOO-a	Pokazatelj konteksta/inputa	Promicati kulturu poboljšanja kvalitete na razini pružatelja SOO-a Povećati transparentnost kvalitete osposobljavanja Poboljšati uzajamno povjerenje u području osposobljavanja
Broj 2		
Ulaganje u stručno usavršavanje nastavnika i voditelja osposobljavanja: (a) udio nastavnika i voditelja osposobljavanja koji sudjeluju u stručnom usavršavanju (b) iznos uložених sredstava, uključujući sredstva za digitalne vještine	Pokazatelj inputa/procesa	Promicati preuzimanje odgovornosti nastavnika i voditelja osposobljavanja u procesu razvoja kvalitete SOO-a Poboljšati prilagodljivost SOO-a promjenjivim potrebama tržišta rada Povećati individualnu sposobnost učenja Poboljšati postignuća polaznika
Pokazatelji ostvarenja kvalitativnih ciljeva politike SOO-a		
Broj 3		
Stopa sudjelovanja u programima SOO-a: broj sudionika u programima SOO-a ¹⁴ prema vrsti programa i pojedinačnim kriterijima ¹⁵	Pokazatelj inputa/procesa/ostvarenja	Dobiti osnovne informacije o privlačnosti SOO-a na razini sustava SOO-a i na razini pružatelja SOO-a Usmjeriti potporu kako bi se

¹⁴ Za početno strukovno osposobljavanje: potrebno je razdoblje od šest tjedana osposobljavanja prije nego što se polaznik računa kao sudionik. Za cjeloživotno učenje: postotak stanovništva upisan u formalne programe SOO-a.

Pokazatelj	Vrsta pokazatelja	Svrha politike
		povećao pristup SOO-u, među ostalim za skupine u nepovoljnom položaju
Broj 4		
Stopa završetka programa SOO-a: broj osoba koje su uspješno završile programe SOO-a / napustile osposobljavanje prema vrsti programa i pojedinačnim kriterijima	Pokazatelj procesa/ostvarenja/ishoda	Dobiti osnovne informacije o obrazovnim postignućima i kvaliteti procesa osposobljavanja Izračunati stope napuštanja školovanja u odnosu na stopu sudjelovanja Podržati uspješno završavanje kao jedan od glavnih ciljeva kvalitete SOO-a Podupirati prilagođeno osposobljavanje, uključujući osposobljavanje skupina u nepovoljnom položaju
Broj 5		
Stopa zapošljavanja po završetku programa SOO-a: (a) odredište polaznika SOO-a u određenom trenutku nakon završetka osposobljavanja prema vrsti programa i pojedinačnim kriterijima ¹⁵ (b) udio zaposlenih polaznika u određenom trenutku nakon završetka osposobljavanja prema vrsti programa i pojedinačnim kriterijima	Pokazatelj ishoda	Podupirati zapošljivost Poboljšati prilagodljivost SOO-a promjenjivim potrebama tržišta rada Podupirati prilagođeno osposobljavanje, uključujući osposobljavanje skupina u nepovoljnom položaju
Broj 6		
Korištenje stečenih vještina na radnom mjestu: (a) informacije o zanimanju prikupljene od pojedinaca	Pokazatelj ishoda (kombinacija kvalitativnih i kvantitativnih	Povećati zapošljivost Poboljšati prilagodljivost SOO-a promjenjivim potrebama tržišta rada

¹⁵ Osim osnovnih informacija o spolu i dobi, mogu se primijeniti i drugi socijalni kriteriji, npr. osobe koje rano napuštaju školovanje, najviši stupanj obrazovanja, migranti, osobe s invaliditetom, trajanje nezaposlenosti.

¹⁶ Za početno strukovno osposobljavanje: uključujući informacije o odredištu polaznika koji su napustili program osposobljavanja.

Pokazatelj	Vrsta pokazatelja	Svrha politike
nakon završetka osposobljavanja prema vrsti programa i pojedinačnim kriterijima (b) stopa zadovoljstva pojedinaca i poslodavaca u pogledu stečenih vještina/kompetencija	podataka)	Podupirati prilagođeno osposobljavanje, uključujući osposobljavanje skupina u nepovoljnom položaju
Informacije o kontekstu		
Broj 7		
Stopa nezaposlenosti ¹⁷ prema pojedinačnim kriterijima	Pokazatelj konteksta	Osnovne informacije za donošenje politika na razini sustava SOO-a
Broj 8		
Raširenost ranjivih skupina: (a) postotak sudionika u SOO-u koji su klasificirani kao pripadnici skupine u nepovoljnom položaju (u definiranoj regiji ili gravitacijskom području) prema dobi i spolu (b) stopa uspješnosti skupina u nepovoljnom položaju prema dobi i spolu	Pokazatelj konteksta	Osnovne informacije za donošenje politika na razini sustava za SOO Podupirati pristup SOO-u za skupine u nepovoljnom položaju Podupirati prilagođeno osposobljavanje skupina u nepovoljnom položaju
Broj 9		
Mehanizmi za utvrđivanje potreba za osposobljavanjem na tržištu rada: (a) informacije o mehanizmima uspostavljenima radi utvrđivanja promjenjivih potreba na različitim razinama (b) dokazi o upotrebi takvih mehanizama i njihovoj djelotvornosti	Pokazatelj konteksta/inputa (kvalitativne informacije)	Poboljšati prilagodljivost SOO-a promjenjivim potrebama tržišta rada Podupirati zapošljivost
Broj 10		

¹⁷ Definicija Međunarodne organizacije rada: pojedinci u dobi od 15 do 74 godine koji aktivno traže posao i spremni su započeti s radom.

Pokazatelj	Vrsta pokazatelja	Svrha politike
Programi kojima se promiče bolji pristup SOO-u i pružaju smjernice (potencijalnim) polaznicima SOO-a: (a) informacije o postojećim programima na različitim razinama (b) dokaz njihove učinkovitosti	Pokazatelj procesa (kvalitativne informacije)	Povećati pristup SOO-u, među ostalim za skupine u nepovoljnom položaju Savjetovanje (potencijalnih) polaznika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju Podupirati prilagođeno osposobljavanje